

$$\begin{bmatrix} I & 0 \\ X & I \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A & B \\ 0 & Y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A & B \\ XA & XB+Y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix}$$

(الف) ۱

$$\Rightarrow XA = C \Rightarrow X = CA^{-1}, \quad XB + Y = D \Rightarrow Y = D - CA^{-1}B$$

$$\det \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \det \left(\begin{bmatrix} I & 0 \\ X & I \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A & B \\ 0 & Y \end{bmatrix} \right) = \det \begin{bmatrix} I & 0 \\ X & I \end{bmatrix} \cdot \det \begin{bmatrix} A & B \\ 0 & Y \end{bmatrix}$$

$$\cdot \det(I) \cdot \det(A) \cdot \det(Y) = \det(A) \cdot \det(Y) = \det(A) \cdot \det(D - CA^{-1}B)$$

$$\det \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \det(A) \det(D - CA^{-1}B) = \det(AD - ACA^{-1}B)$$

(ب)

$$= \det(AD - CA \overset{I}{A^{-1}} B) = \det(AD - CB)$$

$$\det(S^{-1}AS) = \det(S^{-1}) \det(A) \det(S) = \frac{\det(A) \det(S)}{\det(S)} = \det(A) \quad \text{درست} \quad (۲) \quad (۲)$$

$$\det(fA) = f^4 \det(A) : \text{چون هر ۴ سطر A در ۴ مرتبه ی ضریب f می شود پس} \quad (ب) \quad \text{نادرست}$$

$$\det(AB) = \det(A) \det(B) = \det(B) \det(A) = \det(BA) \quad \text{درست} \quad (ج)$$

$$\text{نادرست، در دو ضرایب هم ماتریس باید متقارن از مرتبه فرد برابر صفر است زیرا} \quad (د)$$

$$A^t = -A \Rightarrow \det(A^t) = \det(-A) \Rightarrow \det(A) = (-1)^n \det(A)$$

تنها در صورتی که n فرد باشد $\det(A) = 0$ است

(۵) ناپیوسته: مثال نقض $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ با این که $C_{11} = 1$, $C_{12} = -1$

اما $\det(A)$ صفر است

(۶) درست: $\text{adj}(A) = B$, $B = [b_{ij}] \Rightarrow b_{ij} = C_{ji}(A)$

$\text{adj}(A^t) = D$, $D = [d_{ij}] \Rightarrow d_{ij} = C_{ji}(A^t) = C_{ij}(A)$

$B^t = [b'_{ij}] \Rightarrow b'_{ij} = b_{ji} = C_{ij}(A) \Rightarrow B^t = D \Rightarrow (\text{adj} A)^t = \text{adj}(A^t)$

(۳)

$$\begin{vmatrix} 1 & a & a^r \\ 1 & b & b^r \\ 1 & c & c^r \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & a & a^r \\ 0 & b-a & b^r-a^r \\ 0 & c-a & c^r-a^r \end{vmatrix} = (b-a)(c-a) \begin{vmatrix} 1 & a & a^r \\ 0 & 1 & b+a \\ 0 & 1 & c+a \end{vmatrix}$$

$$= (b-a)(c-a) \begin{vmatrix} 1 & a & a^r \\ 0 & 1 & b+a \\ 0 & 0 & c-b \end{vmatrix} = (b-a)(c-a)(c-b)$$

(۴) برای محاسبی

$$|A| = \begin{vmatrix} \pm 1 & \pm 1 & \dots & \pm 1 \\ & \pm 1 & \dots & \pm 1 \\ & & \ddots & \vdots \\ \pm 1 & \pm 1 & \dots & \pm 1 \end{vmatrix}$$

مضرب از سطر اول را با بقیه ای به سطرهای دیگر اضافه می کنیم تا تمامی درایه های ستون اول غیر از درایه اول صفر شود. در این صورت ماتریس حاصل از حذف سطر اول و ستون اول ماتریس A ، ماتریسی متشکل از درایه های $\{2, 0, -2\}$ خواهد بود به قدم زیر:

$$|A| = \begin{vmatrix} \pm 1 & \pm 1 & \dots & \pm 1 \\ 0 & \pm 2,0 & \dots & \pm 2,0 \\ 0 & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \pm 2,0 & \dots & \pm 2,0 \end{vmatrix} = \pm 1 \underbrace{\begin{vmatrix} \pm 2,0 & \dots & \pm 2,0 \\ & \ddots & \vdots \\ \pm 2,0 & \dots & \pm 2,0 \end{vmatrix}}_{|B|} = (\pm 1)^{n-1} \begin{vmatrix} \pm 2,0 & \dots & \pm 2,0 \\ & \ddots & \vdots \\ \pm 2,0 & \dots & \pm 2,0 \end{vmatrix}$$

اگر ماتریس حاصل از حذف سطر و ستون اول A را B بنامیم، به علت صفر بودن دیگر

عناصر ستون اول A ، دترمینان A برابر $a_{11} |B|$ خواهد بود. اکنون می دانیم $|B|$ مضرب

از 2^{n-1} است زیرا می توان از هر $n-1$ سطر آن ۲ را فاکتور گرفت پس:

$$|A| = a_{11} |B| = (\pm 1) \cdot |B| = 2^{n-1} \cdot k \Rightarrow 2^{n-1} \mid |A|$$

$k \in \mathbb{Z}$

د) الف) اگر ستون دوم ماتریس A' را بگیریم، $Ax = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$

$$\begin{bmatrix} -1 & -5 & -7 \\ 2 & 5 & 6 \\ 1 & 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$|A| = \begin{vmatrix} -1 & -5 & -7 \\ 2 & 5 & 6 \\ 1 & 3 & 4 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} -1 & -5 & -7 \\ 0 & -5 & -8 \\ 0 & -2 & -3 \end{vmatrix} = -(15 - 16) = 1$$

$$x_1 = \frac{\begin{vmatrix} 0 & -5 & -7 \\ 1 & 5 & 6 \\ 0 & 3 & 4 \end{vmatrix}}{|A|} = (-1)^3 (-20 + 21) = -1$$

$$x_2 = \frac{\begin{vmatrix} -1 & 0 & -7 \\ 2 & 1 & 6 \\ 1 & 0 & 4 \end{vmatrix}}{|A|} = (-1)^4 (-4 + 7) = 3$$

$$x_3 = \frac{\begin{vmatrix} -1 & -5 & 0 \\ 2 & 5 & 1 \\ 1 & 3 & 0 \end{vmatrix}}{|A|} = (-1)^5 (-3 + 5) = -2$$

$$x = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ 3 \\ -2 \end{bmatrix}$$

(ب) برای معادسی ستون نام ماتریس A' ، ابتدا با x یکدیگر می دانیم $Ax = I$

که در آن I ستون نام از ماتریس همانی است. اکنون برای معادسی دایره می سطر نام

از ستون نام ماتریس A' ، می دانیم با توجه به روش کرامر، باید دترمینان ماتریس

که از جای گذاری I در ستون نام ماتریس A بدست می آید را به دترمینان A

$$x_{ij} = \frac{\begin{vmatrix} a_{11} & \cdots & a_{1n} \\ \vdots & & \vdots \\ a_{ni} & \cdots & a_{nn} \end{vmatrix}}{|A|}$$

ستون i

سطر j

تقسیم کرد یعنی:

که دترمینان این ماتریس برابر $(-1)^{i+j}$ در دترمینان ماتریس حاصل از حذف سطر نام

$$x_{ij} = \frac{(-1)^{i+j} |A_{ji}|}{|A|}$$

ستون نام ماتریس A خواهد بود یعنی:

که $|A_{ji}| (-1)^{i+j}$ را C_{ji} می نامیم و داریم:

$$A' = [x_{ij}] = \left[\frac{C_{ji}}{|A|} \right] = \frac{1}{|A|} [C_{ji}] = \frac{1}{|A|} \begin{bmatrix} C_{11} & \cdots & C_{1n} \\ \vdots & & \vdots \\ C_{n1} & \cdots & C_{nn} \end{bmatrix}$$

a) $C \xleftarrow{P} B \Rightarrow \left[\begin{array}{cc|cc} 1 & -2 & 7 & -3 \\ -5 & 2 & 5 & -1 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cc|cc} 1 & -2 & 7 & -3 \\ 0 & -8 & 14 & -14 \end{array} \right]$

(4)

$\sim \left[\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & -3 & 1 \\ 0 & 1 & -5 & 2 \end{array} \right] \Rightarrow C \xleftarrow{P} B = \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ -5 & 2 \end{bmatrix}$

$B \xleftarrow{P} C = (C \xleftarrow{P} B)^{-1} = \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ -5 & 2 \end{bmatrix}^{-1} = (-1) \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 5 & -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ -5 & 3 \end{bmatrix}$

b) $C \xleftarrow{P} B \Rightarrow \left[\begin{array}{cc|cc} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 2 & 1 & 1 & -5 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cc|cc} 1 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & -1 & 1 & -9 \end{array} \right]$

$\sim \left[\begin{array}{cc|cc} 1 & 0 & 0 & -8 \\ 0 & 1 & -1 & 9 \end{array} \right] \Rightarrow C \xleftarrow{P} B = \begin{bmatrix} 0 & -8 \\ -1 & 9 \end{bmatrix}$

$B \xleftarrow{P} C = (C \xleftarrow{P} B)^{-1} = \begin{bmatrix} 0 & -8 \\ -1 & 9 \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 9 & 8 \\ 1 & 9 \end{bmatrix}$

درایند / A را به نرم نرمایی تبدیل می کنیم ✓

$\left[\begin{array}{ccccc} 1 & 3 & 4 & -1 & 2 \\ 2 & 6 & 4 & 0 & -3 \\ 3 & 9 & 3 & 6 & -3 \\ 3 & 9 & 0 & 9 & 0 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccccc} 1 & 3 & 4 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & -2 & 2 & -7 \\ 0 & 0 & -9 & 9 & -9 \\ 0 & 0 & -12 & 12 & -9 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{ccccc} 1 & 3 & 4 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & -2 & 2 & -7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 4 \end{array} \right]$

با توجه به فرم نردبانی A ، ۳ ستون صفری داریم

$$\sim \begin{bmatrix} 1 & 3 & 4 & -1 & 2 \\ 0 & 0 & -2 & 2 & -7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

می شود پس $\dim \text{Col } A = 3$ در نتیجه $\text{rank } A = 3$

می دانیم $\text{rank } A + \dim \text{Null } A = n$ پس $3 + \dim \text{Null } A = 5$ و $\dim \text{Null } A = 2$

در فرم نردبانی می بینیم ستون اول، سوم و پنج صفری اند پس این ستون ها در پایه A

یک پایه برای $\text{Col } A$ می یابند:

$$\text{basis for Col } A : \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 3 \\ -2 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 4 \\ 2 \\ 5 \\ 0 \end{bmatrix} \right\}$$

همچنین در فرم نردبانی سطرهای اول، دوم و سوم غیر صفر هستند پس این سطرها یک پایه

برای $\text{Row } A$ می یابند:

$$\text{basis for Row } A : \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \\ 4 \\ -1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ -7 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 5 \\ 0 \end{bmatrix} \right\}$$

(۸) صحیح: چون سطرهای A همان ستون های A^t هستند، تمام ترکیب های خطی

سطرهای A همان تمام ترکیب های خطی ستون های A^t هستند پس $\text{Row } A = \text{Col } A^t$

(۲) غلط: در واقع ستون های pivot نظیر B در A پایه های $\text{Col } A$ هستند ستون های

pivot ماتریس B ، پایه‌های $\text{Col } B$ را تشکیل می‌دهند که ممکن است مستقل نباشند.

A در فضای $\text{Col } B$ نباشد. می‌توان برای این موضوع مثال تعریف نیز ارائه داد.

(۳) صحیح. بردار R^3 در R^3 وجود دارد و R^3 نسبت به جمع و ضرب نیز بسته است.

همچنین بردار برای R^3 دارای دو عضو خواهد بود پس R^3 دو بخشی و subspace برای R^3 است.

(۴) صحیح. چون مجموعه $\{v_1, \dots, v_n\}$ فضای w را span می‌کند، بردار برای

که بر این مجموعه اضافه شود در واقع ترکیب خطی از این مجموعه است. پس مجموعه جدید می‌تواند مستقل خطی نباشد.

(۵) غلط. $\text{span}\{v_1, \dots, v_n\} = w$ پس بردار در فضای w را می‌توان به صورت ترکیب خطی

v_1 تا v_n نوشت. اگر برداری از این مجموعه حذف شود، به علت مستقل خطی بودن v_1 تا v_n

دیگر بردار در فضای w را نمی‌توان به صورت ترکیب خطی مجموعه‌ای جدید نوشت. پس مجموعه

با کم شدن n بردار w را span نمی‌کند و نمی‌تواند یک پایه برای w باشد.

(4) مثال: $Ax=0$ همواره سازگار است

$$A = \{1, t, t^2, t^3, t^4\}$$

(9)

$$A \xleftarrow{P} B \Rightarrow \left[\begin{array}{cccc|cccc} 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 3 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 3 & 0 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{array} \right]$$

$$\left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & -1 & 0 & 0 & 1 & -1 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & -2 & -3 & 0 & 1 & -1 \end{array} \right]$$

$$\left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 0 & 2 & 2 & -1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -4 & -5 & 1 & 1 & -1 \end{array} \right] \sim \left[\begin{array}{cccc|cccc} 1 & 0 & 0 & 0 & -1/4 & -2/4 & 1/4 & 2/4 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1/4 & 1/4 & 1/4 & -1/4 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1/4 & 1/4 & -2/4 & 1/4 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 4/4 & -1/4 & -1/4 & 1/4 \end{array} \right]$$

$$\Rightarrow (A \xleftarrow{P} B) = 1/4 \begin{bmatrix} -14 & -2 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & -2 & 2 \\ 0 & -1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$[P(t)]_B = (A \xleftarrow{P} B) [P(t)]_A$$

$$[P(t)]_B = \frac{1}{4} \begin{bmatrix} -14 & -2 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & -2 & 2 \\ 0 & -1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1/4 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{4} \begin{bmatrix} -14 \\ 0 \\ -14 \\ 11 \end{bmatrix} = \frac{1}{14} \begin{bmatrix} -28 \\ 0 \\ -28 \\ 15 \end{bmatrix}$$

$$[x_A] = (B \xleftarrow{P} A) [x_B] = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -4 \\ 0 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

۱)
$$\begin{bmatrix} s-2t \\ s+t \\ 3t \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} s + \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix} t = V_1 s + V_2 t$$

۱۵

بنابراین $V_2, V_1 \Rightarrow \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -2 \\ 1 \\ 3 \end{bmatrix} \right\}$

۲)
$$\begin{bmatrix} 2a \\ -4b \\ -2a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ -2 \end{bmatrix} a + \begin{bmatrix} 0 \\ -4 \\ 0 \end{bmatrix} b = V_1 a + V_2 b$$

بنابراین $V_2, V_1 \Rightarrow \left\{ \begin{bmatrix} 0 \\ -4 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ -2 \end{bmatrix} \right\}$

۳)
$$\begin{bmatrix} 2c \\ a-b \\ b-3c \\ a+2b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} a + \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix} b + \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ -3 \\ 0 \end{bmatrix} c = V_1 a + V_2 b + V_3 c$$

بنابراین $V_3, V_2, V_1 \Rightarrow \left\{ \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 0 \\ -1 \\ 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ -3 \\ 0 \end{bmatrix} \right\}$

۴)
$$\begin{bmatrix} p+2q \\ -p \\ 3p-q \\ p+q \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 3 \\ 1 \end{bmatrix} p + \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} q = V_1 p + V_2 q$$

بنابراین $V_2, V_1 \Rightarrow \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ 3 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$

(۱۱) در حالت کلی خیر. زیرا ممکن است بتوان هدیگی از بردارهای v_1 تا v_m را

به صورت ترکیب خطی بقیه بردارها نوشت یعنی $\{v_1, \dots, v_m\}$ وابسته خطی باشند.

که در این صورت باید این بردارها را حذف کرد و بقیه آن‌ها را به عنوان پایه برای فضای

برداری H در نظر گرفت. زیرا H برابر span این مجموعه بردارها نیز می‌شود.

اما در حالتی که $\dim H = 4$ باشد، می‌دانیم مجموعه‌ی پایه‌های H حتماً ۴ عضو دارد.

در این حالت، می‌توان گفت هدیگی برداری که H را span کنند، می‌توان به عنوان پایه‌های

فضای برداری H در نظر گرفت و چون $H = \text{span}\{v_1, \dots, v_m\}$ ، می‌توان با قطعیت

گفت v_1 تا v_m پایه‌های فضای برداری H هستند.